

SERINANELL i MIR, Manuel

Astrònom i sacerdot. Va néixer a Vic el 9 d'abril de 1909. Féu estudis amb els «Hermanos» Maristes i als deu anys va ingressar al Seminari de Vic. L'observatori de Josep Pratdesaba,* al carrer de l'Escola, era molt a prop de la casa de Serinanell. El nostre jove protagonista podia observar-ne la cúpula amb facilitat. Aquesta circumstància sembla que el va encuriosir des de molt petit. Sabia que en aquell lloc hi havia un gran telescopi amb el qual podia contemplar-se l'immens firmament. Als tretze anys, juntament amb altres companys de curs i acompanyats pel professor de geografia, va fer una visita a aquell observatori, i va poder veure la Lluna, Júpiter i Saturn. El que hi va veure el va impressionar de tal forma que des d'aleshores l'astronomia es va convertir en una veritable vocació. A partir d'aleshores el nostre home va començar a llegir llibres de geografia i qualsevol publicació que li arribés a les mans sobre astronomia, fins i tot repassava els calendaris. Assabentat que pel 3 de març de 1924 s'anunciava un eclipsi parcial de Sol va demanar a Pratdesaba de poder observar l'eclipsi des de l'observatori. A partir d'aquella observació compartida es va iniciar una gran amistat i col·laboració. Pratdesaba va orientar i ajudar el jove en els seus inicis en la ciència astronòmica. Li va facilitar el llibre de Josep Comas i Solà *Astronomia*, amb el qual va començar a adquirir els coneixements generals d'aquesta ciència. Aprofitant la descripció que en aquest llibre es feia d'una ullera de lents simples de 40 mm d'obertura, Serinanell, assessorat per Pratdesaba, va construir-se un telescopi similar. Amb aquesta ullera es va iniciar com a observador amb

instrument propi. L'any 1925 Manuel Serinanell ingressava a la Sociedad Astronómica de España y América i el 1929, amb el núm. 11.889, a la Société Astronomique de France, entitat de la qual va rebre, l'any 1989, la medalla de bronze Camille Flammarion. També va ser membre de la International Lunar Society mentre aquesta va funcionar. El 1932 va ser ordenat sacerdot i tot seguit exercí de vicari a Sora, Perafita, l'Esquirol i Tona, on el va sorprendre l'esclat de la Guerra Civil. Durant la guerra va estar a Vic i a Barcelona. Van ser anys difícils que Serinanell aprofità per ampliar coneixements estudiant música, òpera i astronomia. El 1939 va tornar a Tona i el 1943 va ser destinat a la parròquia de la Pietat de Vic. El 1948 va començar a donar classes de cosmografia i astronomia al Seminari de Vic, iniciant d'aquesta manera la seva faceta com a pedagog. El seu interès per l'estudi del Sol el va dur a començar el 1954 les observacions de les taques d'aquest astre. Aquesta tasca el va ocupar fins poc abans de la seva mort, i n'esdevingué un dels observadors més regulars del món, segons la valoració de l'Astronomische Sternwarte de Zuric (l'organisme que coordina les observacions solars). Aquesta dedicació féu que l'any 1959 li arribés el primer reconeixement oficial: el Consejo de Investigaciones Científicas el nomenava vocal de la Comisión Nacional de Astronomía, tot representant els astrònoms aficionats. El seu interès per les matemàtiques el va portar a realitzar diversos treballs de càlcul, sobretot d'efemèrides de fenòmens i, entre moltes altres coses, també va establir les coordenades geogràfiques de l'observatori Pratdesaba. Com és habitual en molts astrònoms aficionats, mossèn Serinanell també es va dedicar al conreu de la meteorologia. Cap a la dècada de 1970 va començar a col·laborar amb Llucà Riubrogent a Ràdio Vic, i l'agost de 1976 l'Institut Nacional de Meteorologia de Barcelona (INM) li va proposar fer-se càrrec de l'estació meteorològica núm. 347-D de Vic, responsabilitat que va acceptar i que va mantenir fins al final de la seva vida. Des del juny

de 1985 s'encarregà de donar diàriament les dades del seu observatori per tal d'inserir-les al tauler d'anuncis de l'Ajuntament de Vic. Formà part del Consell Editorial de la revista de meteorologia *Penell* i va ser l'autor dels resums meteorològics anuals editats pel Patronat d'Estudis Osonencs. Com a reconeixement de la seva tasca meteorològica, l'any 1993 el Centre Meteorològic Territorial de Catalunya, depenent de l'INM, li va concedir un diploma pels anys de servei. D'altra banda l'Associació Catalana d'Observadors Meteorològics (ACOM) també va voler reconèixer la seva constància en les tasques meteorològiques lliurant-li una placa i un diploma. L'1 de març de 1986 Manuel Serinanell va iniciar la publicació al setmanari *Ausona* d'una sèrie d'articles amb el títol genèric de «Amics del Cometa Halley», ja que després de 76 anys aquest cometa tornaria a ser visible. En el primer d'aquests articles es feia una crida al públic en general per constituir un grup de persones interessades per tot allò que s'esdevenia a la volta celeste. La resposta no es va fer esperar i de seguida van començar a fer-se trobades d'una sèrie d'aficionats de Vic i comarca que van culminar amb la convocatòria d'una reunió que va tenir lloc el 13 de gener de 1986 a la Casa de Cultura «Galadies», en la qual una quarantena de persones van expressar la intenció de fundar una societat astronòmica. En el decurs dels següents mesos es va anar madurant la idea fins que el 13 de maig de 1987 es va constituir oficialment com a associació l'Agrupació Astronòmica d'Osona. Poc després, davant del notari, mossèn Serinanell va llegir els seus llibres d'astronomia, l'arxiu i els aparells astronòmics a l'Agrupació. Mossèn Manuel Serinanell va poder gaudir en vida del reconeixement dels seus conciutadans. El 1986 va ser proclamat «Osonenc de l'Any» pel setmanari comarcal *Ausona*. El 1990 va ser pregoner de les festes de tardor, i el 30 de desembre d'aquest mateix any l'Ajuntament de Vic va acordar donar el seu nom a un carrer de la ciutat com a homenatge i testimoni de la seva dedicació científica.

El 1992, coincidint amb el 40è aniversari del Patronat d'Estudis Osonencs, del qual va ser soci fundador, Serinanell va ser nomenat soci d'honor d'aquesta entitat; també en aquest any el Grup d'Art de Vic, Associació d'Amics del Pessebre, li lliurà la distinció Camins de Molsa'92. Mossèn Serinanell ens deixà el 5 de març de 2001.

Bibliografia

- «Nuevos progresos en la ciencia astronómica». *Ausa*. Vol. 1, núm. 2 (1952), p. 66-71.
- «El próximo paso de Mercurio delante del Sol, desde Vich». *Ausa*. Vol. 1, núm. 5 (1953), p. 90-92.
- «Contribución de Vich al próximo pasado tránsito de Mercurio». *Ausa*. Vol. 1, núm. 7 (1954), p. 321-322.
- Els Noranta anys de l'il·lustre vigatà Josep Pratdesaba*. Vic, 1960. [En col·laboració amb Miquel S. Salarich, P. Vinyoles i Vivet, i altres.]
- «Les gràfiques de les temperatures mínimes i de les pluges a Vic i a Sant Julià de Vilatorrada». *Ausa*. Vol. 11, núm. 106-107 (1983), p. 65-76.
- Resum dels esculls que trobem per portar a terme l'activació de l'Observatori Pratdesaba*. Vic, 1983. [Manuscrit conservat a l'Arxiu i Biblioteca Episcopal de Vic.]
- Pinzellades sobre la història i orígens de l'astronomia fins al nostre mil·lenari*. Sabadell: AUSA, 1989.
- L'Observatori Pratdesaba de Vic: gènesi i perfil històric*. Vic: Patronat d'Estudis Osonencs, 1992.
- Fonaments de l'obra del Rev. P. Manuel Cazador i López, sda. Família*. Vic, 1994. [Text mecanografiat conservat a l'Arxiu i Biblioteca Episcopal de Vic.]
- «Llum». *Ausa*. Vol. 19, núm. 145 (2000), p. 109-131.

Fonts: 36, 222 i 243.